

**U 41/2008 rd**

**Statsrådets skrivelse till Riksdagen om ett förslag till  
rådets förordning om stadga för ett europeiskt privat aktiebolag (SPE-bolag)**

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen ni 2008 till rådets förordning om stadga för  
översänds till riksdagen Europeiska gemen- ett europeiskt privat aktiebolag (SPE-bolag)  
skapernas kommissions förslag av den 25 ju- samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 11 september 2008

Justitieminister *Tuija Brax*

Lagstiftningsråd Jyrki Jauhiainen

## JUSTITIEMINISTERIET

PROMEMORIA  
EU/2008/1073**FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM STADGA FÖR ETT EUROPEISKT PRIVAT AKTIEBOLAG (SPE-BOLAG)****1 Förslagets bakgrund och syfte**

Europeiska gemenskapernas kommission lade den 25 juni 2008 fram ett förslag till rådets förordning om stadga för ett europeiskt privat aktiebolag (KOM(2008) 396 slutlig).

Syftet med förslaget är att stärka de små och medelstora företagens konkurrenskraft genom att underlätta deras verksamhet på den gemensamma marknaden. Genom förslaget vill man erbjuda företagen en ny flexibel aktiebolagsform som är känd i hela EU och som bygger på gemensamma principer som anpassats till de små och medelstora företagens behov. Genom förslaget vill man också minska de kostnader som uppstår genom bestämmelserna om etablering och drift av företag i andra medlemsstater.

Stadgan för ett europeiskt privat aktiebolag (SPE-bolag) nämns som en åtgärd på mellanlång sikt (2005—2008) i kommissionens handlingsplan om modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen. Stadgan ingår också i lägesöversikten för den gemensamma marknaden och är en viktig del i kommissionens meddelande från november 2007 om små företag (Small Business Act). Syftet med stadgan är att underlätta de små och medelstora företagens tillträde till den inre marknaden.

Kommissionen har ordnat två samråd i juli-november 2007 samt en öppen konferens för experter från medlemsstaterna i mars 2008.

**2 Förslagets huvudsakliga innehåll**

*Allmänna bestämmelser.* Den föreslagna förordningen gäller de krav som ska tillämpas på SPE-bolags etablering och verksamhet inom EU (artikel 1). Ett SPE-bolag är en juridisk person i aktiebolagsform där aktieägarnas ansvar begränsats till kapitalinsatsen

och vars aktier inte får erbjudas allmänheten eller handlas offentligt (artikel 3). I förordningen finns inte bestämmelser om t.ex. bolagets syfte. Det bestäms enligt tillämplig nationell lagstiftning (se lagvalsreglerna i artikel 4).

*Tillämplig lag.* Enligt förslaget tillämpas förordningens tvingande bestämmelser på SPE-bolag. Syftet med dem är att säkerställa tillräcklig enhetlighet för SPE-bolag i alla medlemsstater. I andra hand tillämpas de bestämmelser i SPE-bolagens bolagsordningar som gäller frågor som enligt en bilaga till förordningen ska regleras i bolagsordningen, dvs. särskilt bestämmelser om rättigheter och skyldigheter som aktierna för med sig samt bestämmelser om bolagets administration. I förordningen ingår endast få bestämmelser om bolagsordningens innehåll och i bilagan räknas endast sådant upp som måste regleras i bolagsordningen. Nationell lagstiftning blir tillämplig endast i enlighet med vad som fastställs i förordningen. Med nationell lagstiftning avses i princip medlemsstaternas lagstiftning om privata aktiebolag eller bolag med begränsat ansvar. I övrigt tillämpas nationella bestämmelser, t.ex. i fråga om anställning och beskattning (artikel 4). De få materiella bestämmelserna i förslaget och lagvalsreglerna innebär att förordningen i regel inte ger något stöd för tolkningen av bolagsordningen. Det går inte heller att använda nationell detaljlagerstiftning och rättspraxis, inte ens om exakt samma sak.

*Bildande.* Ett SPE-bolag ska kunna bildas som ett helt nytt bolag, genom fusion eller delning eller genom ombildning av ett befintligt bolag till ett SPE-bolag. Enligt förslaget kan även ett företag utan gränsöverskridande verksamhet bli ett SPE-bolag (artikel 5). SPE-bolagets firma ska innehålla förkortningen SPE (artikel 6). Ett SPE-bolag ska ha sitt säte och huvudkontor inom EU, men de

kan finnas i olika medlemsstater (artikel 7). I bolagsordningen för ett SPE-bolag ska finnas bestämmelser åtminstone om de frågor som anges i en bilaga till förordningen (artikel 8). I varken förordningen eller bilagan finns det några indispositiva eller dispositiva bestämmelser om bolagsordningens innehåll, med undantag av vissa minimikrav för bolagsbeslut och minoritetsskydd.

I regel ska de nationella bestämmelserna om privata aktiebolag i det medlemsland där ett SPE-bolag har sitt säte tillämpas (artikel 9). Enligt förslaget kan man i samband med registreringen förutsätta endast sådana uppgifter som finns angivna i förordningen. Förslaget avviker från finsk lag främst sålunda att man vid registreringen inte får kräva upplysningar om hur betalningen för aktierna ska göras till bolaget och inte heller om bolagets verksamhetsområde. Enligt förslaget ska det vara möjligt att göra registeranmälan på elektronisk väg. Enligt Patent- och registerstyrelsen (PRS) måste nästan ett år reserveras för de ändringar som krävs i datasystemet. Dessutom gör PRS bedömningen att registeranteckningarna om bolagets administration eventuellt blir heterogena och oöverskådliga, om det ska gå att anteckna förvaltningsmodellen i handelsregistret.

Enligt förslaget ska en medlemsstat inte få förutsätta att bolagsbildandets laglighet kontrolleras flera gånger (jfr certifiering av notarius och registermyndighets kontroll — artikel 10).

Registeruppgifterna om ett SPE-bolag ska offentliggöras i enlighet med bestämmelserna om registrering av nationella privata aktiebolag. På SPE-bolagets blanketter och webbplats ska viss information om bolaget anges i enlighet med vad som gäller för nationella privata aktiebolag (artikel 11). Ansvarighet för rättshandlingar som har företagits före ett SPE-bolags registrering föreslås däremot få en reglering som delvis avviker från bestämmelserna om nationella aktiebolag (artikel 12—jfr artikel 9 i direktiv 68/151/EEG). De bolagsrättsliga villkoren för filialer till SPE-bolag föreslås bli reglerade på samma sätt som i fråga om nationella privata aktiebolag (artikel 13).

*Aktier.* Enligt SPE-förordningen ska det bli möjligt att i bolagsordningen i princip fritt

bestämma om rättigheter och skyldigheter som är förknippade med aktierna. Det kan t.ex. finnas olika slag av aktier i ett bolag. Begränsningar föreslås endast till den del som behövs för att skydda minoritetsaktieägars eller tredje mans intressen. SPE-aktier får inte erbjudas allmänheten och ska inte handlas offentligt. De rättigheter som SPE-aktier berättigar till bestäms i regel enligt den offentliga aktiebok som bolaget för, vilket i praktiken begränsar användningen av aktiebrev. Till skillnad från nationella aktiebolag anmäls upplysningar om betalning av aktier inte till handelsregistret. Informationen finns i stället i aktieägarförteckningen (artiklarna 14—16).

I SPE-förordningen föreslås inga sådana allmänna bestämmelser om minoritetsaktieägarnas inlösenrätt eller inlösen skyldighet som skulle motsvara bestämmelserna i aktiebolagslagen (624/2006), men bestämmelser om detta kan antas i bolagsordningen. Enligt förslaget får dock bolagsstämman domstolsvägen besluta om inlösen av en aktieägars aktier, om en aktieägare allvarligt skadat bolaget eller om ett fortsatt ägande skulle skada bolagets framtida verksamhet (artikel 17). Dessutom kan en minoritetsägare i vissa fall kräva att bolaget löser in hans eller hennes aktier (artikel 18). I vardera artikeln är förutsättningarna för inlösenrätten och lösenbeloppet oklara och av förordningen framgår det inte om dessa frågor kan anges närmare i bolagsordningen. De tvingande bestämmelserna angående inlösen avviker till vissa delar klart från finsk praxis i fråga om bolagsordning och aktieägaravtal (t.ex. aktieägars rätt att alltid kunna kräva inlösen om utdelning inte betalats ut på tre år). De föreslagna bestämmelserna om inlösen är tvingande. Det blir sålunda inte möjligt att i bolagsordningen avvika från den inlösenrätt och inlösen skyldighet som avses i förordningen. Enligt kommissionens preliminära tolkning blir det inte heller möjligt att i bolagsordningen anta närmare bestämmelser om t.ex. inlösen villkor, lösenbelopp eller forum för inlösen tvister.

*Kapital.* Enligt förslaget är minimikapitalkravet för ett SPE-bolag 1 euro (artikel 19). Det ska också vara möjligt att erlagga kapitalet i form av apportegendom. Bolagsstiftarna

behöver inte skaffa värdering av apportegen-  
domen av en oberoende expert (artikel 20). I  
förslaget ingår också bestämmelser om ut-  
delning. Bestämmelserna bygger på kontroll  
av balansräkningens ställning, men detta de-  
finieras inte närmare i förslaget. Till denna  
del avviker förslaget märkbart från t.ex. de  
bestämmelser i aktiebolagslagen som genom-  
för kapitaldirektivet (77/91/EEG) och som  
ska tillämpas i Finland på publika och privata  
aktiebolag. Utifrån förslaget är det oklart om  
kontrollen ska gälla bolagets senast fastställ-  
da balansräkning. Till skillnad från aktiebo-  
lagslagen ska utdelningen förutsätta ett sol-  
venstest endast i det fall att ett sådant krävs  
enligt bolagsordningen (artikel 21). I försla-  
get regleras solvenstestets innehåll inte på  
något sätt. Förslaget tryggar inte borgenärer-  
nas ställning i ett sådant fall där kravet på  
solvenstest inte finns med i bolagsordningen.  
Enligt förslaget tillåts även förskottsutdel-  
ning enligt bolagsordningen (artikel 8 och bi-  
laga). Det anges inte vad som avses med för-  
skottsutdelning och det förutsätts t.ex. inte att  
en förskottsutdelning ska grunda sig på redo-  
visningen.

I förslaget finns också bestämmelser om  
återbetalning av belopp som betalats ut i strid  
med förordningen (artikel 22), om förvärv av  
egna aktier (artikel 23) och om nedsättning  
av kapital (artikel 24). Återbetalningskraven  
motsvarar till sitt innehåll de bestämmelser  
som inför kapitaldirektivet i aktiebolagslagen  
och som ska tillämpas på nationella aktiebo-  
lag. Det verkar som om den berörda med-  
lemsstatens nationella bestämmelser ska bli  
tillämpliga på den rätt som ett SPE-bolags  
dotterbolag att förvärva aktier i moderbola-  
get.

De föreslagna bestämmelserna om borge-  
närsskydd avviker betydligt från de bestäm-  
melser som inför de bolagsrättsliga direkti-  
ven och som ska tillämpas på nationella ak-  
tiebolag. Borgenärsskyddet i samband med  
nedsättning av aktiekapitalet avviker från be-  
stämmelserna i aktiebolagslagen sålunda att  
borgenärerna senast inom 30 dagar från det  
att beslutet om nedsättning meddelades ska  
väcka talan vid domstol för att säkra sina  
fordringar. Borgenärerna ska också visa att  
nedsättningen av kapitalet riskerar deras  
fordringar.

Borgenärsskyddet vid ombildning, sam-  
manslagning eller uppdelning av SPE-bolag  
ska å andra sidan regleras av bestämmelserna  
om nationella och gränsöverskridande om-  
struktureringar av privata aktiebolag (se arti-  
kel 39). Vid flyttning av ett SPE-bolags säte  
till en annan medlemsstat förutsätts inte hel-  
ler något som helst borgenärsskydd (se artik-  
larna 37 och 38).

Om borgenärsskyddet genomförs i föresla-  
gen form, är det möjligt att avtalsborgenärer-  
na ändrar finansieringsvillkoren för att trygga  
sina tillgodohavanden. Dessutom bör man  
göra en bedömning av om ändringar behövs i  
fråga om bestämmelserna om offentlighetsli-  
ga avgifter för att trygga mottagarnas ställ-  
ning.

På redovisning och räkenskaper i SPE-bo-  
lag tillämpas nationella bestämmelser om  
privata aktiebolag (artiklarna 25 och 33).

*Bolagsbeslut.* Meningen är att förordningen  
ska ange minimivillkor för sådant som alltid  
kräver beslut av aktieägarna. Listan över de  
frågor som ankommer på bolagsstämman  
motsvarar kraven i aktiebolagslagen. Enligt  
förslaget ska aktieägarna kunna fatta sina be-  
slut också utan bolagsstämman (artikel 27).  
Till skillnad från bestämmelserna i aktiebo-  
lagslagen ska beslut med majoritet och beslut  
med kvalificerad majoritet i regel kunna fat-  
tas också utan stämman. Majoriteten ska räk-  
nas på samtliga aktier (artiklarna 14 och 27).  
I fråga om minoritetsägares rättigheter före-  
slås bestämmelser om aktieägarnas rätt att  
begära bolagsbeslut i vissa frågor och om de-  
ras rätt att på rättslig väg begära särskild re-  
vision (i synnerhet en oberoende revisor —  
artiklarna 28 och 29). I fråga om klander och  
ogiltighet av bolagsstämmans beslut gäller  
nationell lagstiftning. Enligt förslaget är det  
oklart om aktieägarna kan besluta om att  
framställa gemensamt skadeståndskrav hos  
ledningen. På aktieägares ansvar tillämpas  
sannolikt den nationella lagstiftningen i SPE-  
bolagets hemstat eftersom bestämmelser om  
aktieägares ansvar inte föreslås ingå i förord-  
ningen.

*Administration, företrädare och ledningens  
ansvar.* I princip ska det bli möjligt att fritt  
bestämma om ett SPE-bolags förvaltnings-  
modell i bolagsordningen. Enligt förordning-  
en ska ledningsorganet ha universella befo-

genheter, dvs. på ledningen ankommer alla frågor som inte ska avgöras av aktieägarna med stöd av förordningen eller bolagsordningen (artikel 26).

Enbart en fysisk person kan vara ledningsperson i ett SPE-bolag och i fråga om behörighetskraven (näringsförbud m.m.) tillämpas nationell lag (artikel 30). Bolagsledningen är skyldig att agera i bolagets bästa intresse och ledningens skyldigheter gäller enbart gentemot SPE-bolaget. I förordningen föreslås bestämmelser endast om ledningens ansvar gentemot bolaget. Ledningens ansvar för skada som åsamkats en enskild aktieägare eller borgenär bestäms enligt nationell lag (se lagvalsreglerna i artikel 4). På detaljerna i fråga om det ansvar som fastställs enligt förordningen tillämpas nationell lag i den stat där bolaget har sitt säte (artikel 31). Enligt förslaget är det oklart till vilka delar lagstiftningen i bolagets hemstat ska tillämpas som komplement till ledningens skyldigheter.

Förslaget om företrädare för ett SPE-bolag avviker från de nationella bestämmelserna om privata aktiebolag, vilka genomför offentlighetsdirektivet (68/151/EEG), sålunda att ett SPE-bolag aldrig kan åberopa att bolagets företrädare har överträtt sina befogenheter enligt lag eller bolagsordning (artikel 33). Den schematiska begränsningen utgör ett onödigt hinder.

*Arbetstagarmedverkan.* Det föreslås att ett SPE-bolag ska omfattas av de bestämmelser om arbetstagarmedverkan som är tillämpliga i den medlemsstat där bolaget har sitt säte. Om ett SPE-bolag bildas genom gränsöverskridande fusion ska de nationella bestämmelser som genomför direktiv 2005/56/EG om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar tillämpas (artikel 34).

*Flytt av ett SPE-bolags säte till en annan medlemsstat.* Ett SPE-bolags säte får flyttas till en annan medlemsstat utan att bolaget avvecklas. Bestämmelserna om de allmänna förutsättningarna för flytt av ett bolags säte, om förfarandet vid flytt och om kontroll av flyttens lagenlighet avviker från direktivet om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar och från bestämmelserna om flytt av europabolags och europeiska kooperativa föreningars säte främst sålunda att något lagstadgat borgenärsskydd inte

gäller över huvud taget vid flytt av ett SPE-bolags säte (artiklarna 35—37). Avsaknaden av ett särskilt borgenärsskydd kan väsentligt försvåra ställningen för SPE-bolagens borgenärer eftersom insolvenslagstiftningen i den nya hemmedlemsstaten och den nationella lagstiftning som i praktiken väsentligt påverkar utdelningen av SPE-bolagets tillgångar och ledningens uppgifter kan avvika betydligt från lagstiftningen i den tidigare hemmedlemsstaten.

Efter en flytt av ett SPE-bolags säte ska på bolaget i regel tillämpas de bestämmelser om arbetstagarmedverkan som gäller i den nya hemmedlemsstaten. Denna huvudregel tillämpas dock inte om minst en tredjedel av personalen i ett SPE-bolag och i hela koncernen är anställda i den gamla hemmedlemsstaten och arbetstagarinflytandet i den nya hemmedlemsstaten är på en lägre nivå eller inte garanterar de anställda i andra medlemsstater ett inflytande på samma nivå som lagstiftningen i den gamla hemmedlemsstaten. Om huvudregeln inte tillämpas ska bolagets ledning och arbetstagarrepresentanterna förhandla om arbetstagarmedverkan. Om avtal inte kan nås inom utsatt tid ska den ordning för medverkan som gäller i den gamla hemmedlemsstaten upprätthållas (artikel 38). Som förebild har man använt bestämmelserna om arbetstagarinflytande vid gränsöverskridande fusioner av nationella aktiebolag och andra bolag med begränsat ansvar i direktivet om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar.

*Omstrukturering, upplösning och ogiltighet.* I fråga om omstrukturering, upplösning och ogiltighet ska på SPE-bolag i regel tillämpas de nationella bestämmelserna om privata aktiebolag och bolag med begränsat ansvar (artiklarna 39—41).

*Nationell valuta.* De föreslagna bestämmelserna om kapitalvaluta motsvarar förordningarna om europabolag och europeiska kooperativa föreningar. Bestämmelserna gäller de medlemsstater som inte infört euro (artikel 42).

*Genomförande och påföljder.* Enligt förslaget ska medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att förordningen tillämpas i praktiken (artikel 43). I rådets arbetsgrupp har kommissionen meddelat att

kravet särskilt avser att lagligheten vid bolagsbildandet och i bolagsordningen ska kontrolleras i samband med registreringen. Enligt förslaget ska medlemsstaterna fastställa särskilda regler om påföljderna vid överträdelser av förordningens bestämmelser (artikel 44). Enligt förslaget ska medlemsstaterna senast den 1 juli 2010 anmäla till kommissionen den form av nationella privata aktiebolag som omfattas av bestämmelserna vid registrering av SPE-bolag i medlemsstaten. Kommissionen ska publicera dessa uppgifter i EU:s officiella tidning (artikel 45). På SPE-bolag som registreras i Finland kommer bestämmelserna om privata aktiebolag i aktiebolagslagen, bestämmelserna om registrering av privata aktiebolag i handelsregisterlagen (129/1979) och handelsregisterförordningen (208/1979) och bestämmelserna i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) att tillämpas i andra hand.

Enligt förslaget ska medlemsstaternas registermyndigheter före den 31 mars varje år underrätta kommissionen om namn, säte och registernummer för de SPE-bolag som under föregående år registrerats i och strukits ur respektive register samt det totala antalet registrerade SPE-bolag i respektive land. Registermyndigheterna ska dessutom se till att registreringshandlingarna också är tillgängliga via registren i alla andra medlemsstater (artikel 46). Kommissionen ska senast den 30 juni 2015 göra en bedömning av tillämpningen av förordningen (artikel 47).

*Ikraftträdande.* Kommissionen har som mål att förordningen ska träda i kraft den 1 juli 2010.

### **3 Nationell behandling och behandlingen i EU**

Hösten 2007 ordnade justitieministeriet samrådsmöten i samband med kommissionens konsultationer om behovet av en SPE-bolagsform. I juni 2008 skickades förordningsförslaget och utkastet till statsrådets skrivelse till riksdagen ut på remiss av ministeriet.

Frågan har dessutom behandlats skriftligt i sektionerna för konkurrensfrågor, finansiella tjänster och kapitalrörelser och arbetsrätt i augusti 2008.

Artikel 308 i grundfördraget utgör förslagets EG-rättsliga grund (enhälligt beslut av rådet) och parlamentets godkännande i enlighet med Lissabonfördraget. Förslaget började behandlas i en arbetsgrupp i rådet den 9 juli 2008. Arbetet fortsätter i början av september.

Ordförandelandet Frankrike har som mål att nå en gemensam inställning i rådet för konkurrenskraft i december 2008.

### **4 Konsekvenser för den nationella lagstiftningen**

För att säkerställa ett effektivt genomförande av SPE-förordningen och för att skapa det påföljdssystem som förordningen förutsätter måste en lag om privata europabolag stiftas och vissa delar av lagstiftningen om register och firma ändras.

Om skyddet för borgenärerna i samband med kapitalnedsättningar i ett SPE-bolag och vid flytt av bolagets säte genomförs enligt förslaget, måste det utredas hur bolagets offentlighetsrättsliga tillgodohavanden och eventuella andra icke-avtalsfästa skyldigheter gentemot tredje man ska kunna tryggas på en likadan nivå som i samband med nedsättning av kapitalet i ett nationellt aktiebolag.

### **5 Konsekvenser för näringslivet och bolagens intressenter**

Enligt en preliminär bedömning av kommissionen kommer förslaget att gagna framför allt små och medelstora företag. Detta bör ha en positiv effekt på sysselsättningen och företagets konkurrenskraft.

Enligt de företag och intresseorganisationer som deltog i de nationella samråden med justitieministeriet hör de största praktiska problemen utifrån den nationella bolagsrätten samman med registrering av ett dotterbolag eller en filial i en annan stat och med beslutsfattandet i ett dotterbolags organ. På bolagsrättens område får man problem med begränsningarna av bolagsordningens innehåll, kostnaderna för verifiering och översättning av handlingar i samband med registreringen, formaliteterna kring beslutsfattandet i dotterbolag och kostnaderna till följd av att utom-

stående juridisk expertis måste anlitas i samband med etableringen och driften. Den nationella bedömningen motsvarar kommissionens bedömning.

Kommissionen har inte gjort någon bedömning av de kostnader som ibruktagandet av den nya bolagsformen kommer att leda till i förhållandet mellan ett bolag och dess intressenter. Eftersom förutsättningarna för utdelningar och kapitalnedsättningar är mindre stränga än för de nationella bolagsformerna och eftersom regleringen är oklar och inte helt uttömmande kommer detta sannolikt att innebära merkostnader för bolagen och deras intressenter. En uppskattning av kostnaderna måste göras innan förordningsförslaget godkänns.

Flera medlemsstater har krävt begränsningar i fråga om användningen av SPE-bolagsformen eftersom den i praktiken skulle vara en betydande konkurrent till nationella privata aktiebolag. Dessa medlemsstater vill bl.a. att det ska krävas att ett SPE-bolag har gränsöverskridande verksamhet och ett högre aktiekapital, att maximiantalet aktieägare begränsas och att ledningens skyldigheter bestäms enligt nationell lagstiftning.

För Finlands del kan förslaget gagna åtminstone sådana finska företag i koncernform som skulle kunna ändra kapitalstrukturen och förvaltningsmodellen i utländska dotterbolag i en mer ändamålsenlig riktning och bilda och skaffa nya dotterbolag som är organiserade på motsvarande sätt. Förslaget betyder för mindre företag i Finland beror i hög grad på hur bestämmelserna om SPE-bolag utformas i sista hand och hur vanlig denna bolagsform kommer att bli. Dessa faktorer har större betydelse i mindre företag för intressenternas förhållande till den valda bolagsformen. De planerade tvingande bestämmelserna i SPE-förordningen om inlösen av minoritetsaktier och minoritetens rätt att kräva inlösen är så tolkningsbara att de begränsar användningen av bolagsformen i andra fall än i dotterbolag som ägs fullt ut.

För investeringar i Finland skulle bestämmelserna om SPE-bolag i någon mån underlätta främst kapitalstrukturen. Dessa lättnader skulle främst gälla bestämmelser om olika exit-system i bolagsordningen (i aktiebolagslagen begränsas avtalsfriheten till denna del).

I dagens läge genomförs motsvarande arrangemang genom aktieägaravtal.

Med hänsyn till bolagens intressenter kommer verkningarna av förslaget att bli beroende av hur bestämmelserna utformas om ledningens uppgifter och ansvar samt om bolagets utdelning. Om den lägsta gränsen för kapitalet i ett SPE-bolag sätts märkbart lägre än minimikapitalkravet för privata aktiebolag (2 500 euro), kan det leda till att SPE-bolag i stor utsträckning kommer att ersätta användningen av privata aktiebolag, om inte kapitalkravet för privata aktiebolag sätts ned på motsvarande sätt. Dessutom kan det bli aktuellt att tillåta, i större omfattning än för närvarande, att olika inlösenssituationer definieras i bolagsordningarna för privata aktiebolag.

Man bedömer att det inte kommer att medföra problem i Finland om SPE-bolagsformen blir allmän, förutsatt att tredje mans ställning regleras i förordningen i tillräcklig omfattning och tillräckligt tydligt, särskilt i fråga om förutsättningarna för utdelning, nedsättning av aktiekapital och flytt av säte, ledningens skyldigheter och arbetstagarmedverkan. Detta förutsätter ett förtydligande av lagvalsreglerna och tillräcklig materiell lagstiftning.

## 6 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet är i princip välvilligt inställt till alla åtgärder som effektiviserar företagets verksamhet. Finland kan godta att verksamheten underlättas genom en nya europeisk bolagsform. Finland ger däremot inte sitt stöd till att bildandet av ett SPE-bolag skulle förutsätta gränsöverskridande verksamhet. Finland betonar att bestämmelserna om den nya bolagsformen ska beakta inte bara en minskning av verksamhetsbegränsningarna och den administrativa bördan utan också behoven hos bolagens olika intressenter, dvs. främst förutsättningarna för utdelningar och ledningens skyldigheter och ansvar.

Finland stöder förslaget till den del som den nya bolagsformen gör det lättare att registrera ett bolag och ordna de interna förhållandena i bolaget. Till den del som förslaget försvårar ställningen för bolagets anställda,

borgenärer eller andra utomstående ska man vid behandlingen av förslaget beakta också dessas ställning i tillräcklig utsträckning. Under behandlingen i rådet bör förslaget förtydligas och kompletteras med bestämmelser som är nödvändiga för företagen och deras intressenter.

Den inom gällande bolagsrättslig EU-reglering antagna principen enligt vilken arbetstagarnas rätt att vara företrädare i bolagets ledningsorgan inte får försvagas när nya övernationella bolagsformer tas i bruk, ska kunna användas som en principiell utgångs-

punkt även för SPE-bolagen. Att lagen i den stat där ett bolag har sitt säte tillämpas på arbetstagarmedverkan kan också anses vara en motiverad utgångspunkt på motsvarande sätt som i t.ex. direktivet om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar. Dessa principer och de särskilda behoven hos små och medelstora företag bör beaktas i förordningen om ett europeisk privat bolag.

När förslaget behandlas bör man också beakta den nationella rättsordningens tydlighet med hänsyn till tredje man då den nya bolagsformen vinner insteg.